

РЕЗУЛЬТАТ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ФАКУЛЬТЕТІ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ПСИХОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ЗА 2023-2024 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Організація наукової діяльності на факультеті проводиться відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» та Закону України «Про наукову та науково-технічну діяльність», адже наукова діяльність спрямована на одержання і використання нових знань і є невід'ємною складовою освітньої діяльності і здійснюється з метою інтеграції наукової, навчальної і виробничої діяльності в системі вищої освіти.

Наукова діяльність на факультеті забезпечується через:

- написання монографій, підручників, навчальних посібників, статей з урахуванням досягнень освіти та науки;
- розвиток різних форм наукової співпраці (в тому числі міжнародної) з установами і організаціями, для розв'язання складних наукових проблем, впровадження результатів наукових досліджень;
- планування проведення і виконання науково-педагогічними працівниками наукових досліджень у межах основного робочого часу;
- організацію наукових, науково-практичних, науково-методичних семінарів, конференцій, олімпіад, конкурсів, науково-дослідних та інших робіт учасників навчально-освітнього процесу.

На факультеті соціальної та психологічної освіти функціонує три кафедри: соціальної педагогіки та соціальної роботи; педагогіки та освітнього менеджменту; психології, які постійно працюють над професійним вдосконаленням у науковій сфері.

Також, Науково-дослідна діяльність на факультеті здійснюється через діяльність науково-дослідних лабораторій, науково-методичних центрів та наукових шкіл. Адже факультет має досить потужну наукову інфраструктуру, яка включає:

Науково-дослідний центр педагогічного краєзнавства Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини подвійного підпорядкування НАПН та МОН України

(Керівник Центру – д.пед.н., проф. **Коляда Наталія Миколаївна**).

На факультеті функціонує вісім (8) регіональних науково-методичних центрів, зокрема:

- **«Гендерний центр»** (керівник – доктор пед. наук, професор **Кравченко О.О.**);
- **«Центр соціально-освітньої інтеграції та інклюзивного реабілітаційно-соціального туризму «Без бар'єрів»**; (керівник – доктор філософії, **Войтовська А.І.**);
- **Центр психологічного діагностування та тренінгових технологій «Інсайт»**; (керівник – доктор філософії, викладач кафедри психології **Поліщук О.Р.**);
- **Науково-практичний центр родинного виховання** (керівник – кандидат пед. наук, доцент **Полехіна В.М.**);
- **МОЛОДІЖНИЙ ЦЕНТР «START»** (Керівник – к.пед. наук, доцент **Левченко Н.В.**);

Школа передового досвіду «Школа соціальних знань» (керівник – канд. пед. наук, доц. **Бондаренко Г.В.**) та **науково-методичний центр професійного розвитку викладачів** (керівник – доктор пед. наук, професор **Коберник О.М.**).

У 2023 році має гарну подію, а саме відкриття **Центру ветеранського розвитку Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини** на базі факультету соціальної та психологічної освіти (координатором є **Швець Владислава Володимирівна**).

На факультеті соціальної та психологічної освіти функціонує чотири (4) науково-дослідних лабораторій, зокрема:

- **науково-дослідна лабораторія «Педагогічне краєзнавство Черкащини»** (керівник – доктор педагогічних наук, професор **Коляда Н. М.**);
- **Науково-дослідна лабораторія педагогічної компетентності** (керівник – кандидат педагогічних наук, доцент **Бойченко В.В.**);
- Удосконалення майстерності майбутнього психолога **імені Анни Іванівни Кагальняк»** (керівник – канд. психол. наук, доцент **Діхтяренко С.Ю.**).

Та **освітньо-наукова лабораторія «Цифровізація соціального обслуговування та психологічної підтримки»** (завідувач – доктор філософії, старший викладач **Скочко М.О.**)

На факультеті продовжує плідно діяти 5 наукових шкіл – це

- Наукова школа доктора педагогічних наук, професора **Коберника Олександра Миколайовича «Теорія, історія і практика застосування проєктної технології у середній та вищій школі»;**
- Наукова школа доктора педагогічних наук, професора, **Кочубей Тетяни Дмитрівни «Актуальні проблеми освіти і виховання: історія, сучасність, перспективи»;**
- Наукова школа доктора педагогічних наук, професора **Коляди Наталії Миколаївни: «Актуальні проблеми соціального виховання в теорії та історії педагогіки»;**
- Наукова школа доктора психологічних наук, професора **Сафіна Олександра Джамільовича «Майбутній практичний психолог як активний суб'єкт психологічної практики»;**
- Наукова школа доктора педагогічних наук, професора **Кравченко Оксани Олексіївни «Актуальні проблеми соціальної роботи в громаді: історія, теорія, практика».**

На факультеті соціальної та психологічної освіти в межах робочого часу викладачів здійснюється робота над 4 темами кафедр, зокрема:

У межах робочого часу у звітному році викладачі **кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи** здійснювали роботу над такими кафедральними темами:

«Актуальні проблеми соціально-педагогічної теорії та практики» (кер. кан.п.н., доцент, зав.кафед. соц..пед. та соц..роб **Албул І.В.**) (реєстраційний номер 0111 U 00 75 47);

«Актуальні проблеми історико-педагогічного знання» (кер. д.п.н., проф **Кочубей Т.Д.**) (реєстраційний номер 0111 U 00 91 98)».

У звітному році викладачі **кафедри педагогіки та освітнього менеджменту** здійснювали роботу над кафедральною темою:

- «Формування ціннісних орієнтацій здобувачів освіти в Європейському освітньому середовищі» (державний реєстраційний номер 0116U000115) (кер. Теми д. п. н., проф. Коберник О. М.);

У звітному році викладачі кафедри психології здійснювали роботу над кафедральною темою:

- «Психологічні аспекти формування творчої особистості вчителя, студента, учня» (державний реєстраційний номер 0111U007546). Керівник – доктор психологічних наук, професор Сафін Олександр Джамільович.

Упродовж 2023 році захищено **5** дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Зокрема:

- **Каркач Андрій Володимирович** захистив дисертаційне дослідження на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 231 Соціальна робота. Тема дослідження «Формування цифрових компетентностей у слухачів університету третього віку територіального центру соціального обслуговування».

(Наук. кер. – докт.пед.наук, професор **Кравченко Оксана Олексіївна**)

- **Джулай Анастасія Ігорівна** захистила дисертаційне дослідження на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальністю 053 Психологія.

(Науковий керівник – доктор психологічних наук, професор **Сафін О. Дж.**)

На кафедрі педагогіки та освітнього менеджменту у звітному році **3 здобувачі** третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти захистили дисертаційні дослідження зі спеціальності **011 освітні, педагогічні науки**, зокрема:

- **Палагута Ілона Василівна**, тема дисертаційного дослідження «Педагогічна підтримка професійного розвитку майбутніх учителів у Великій Британії»;

- **Пісняк Валентина Степанівна**, тема дисертаційного дослідження «Підготовка майбутніх учителів початкової школи до формування трудових компетентностей молодших школярів в умовах освітньої інклюзії»;

- **Дубовик Віталій Васильович**, тема дисертаційного дослідження «Методика навчання лінійної алгебри студентів педагогічних університетів з використанням інформаційно-комунікаційних технологій».

Кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи **Левченко Н.В.** пройшла попередній захист на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук за спеціальністю 13.00.05 – соціальна педагогіка. Тема дослідження «Теоретико-методичні основи підготовки майбутніх соціальних працівників до молодіжної роботи» (Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор **Коляда Н.М.**).

У 2023 році 1 (одному) науково-педагогічному працівнику факультету присвоєно вчене звання професора. Так, на кафедрі психології кандидату психологічних наук Перепелюк Тетяні Дмитрівні присвоєно вчене звання **професора**.

У 2023 році одному (1) науково-педагогічному працівникові факультету присвоєно вчене звання доцента (зокрема, кандидату педагогічних наук Савченко Наталії Володимирівні).

Відповідно в 2022 році було присвоєно 7 науково-педагогічним працівникам факультету вчене звання доцента та 2 вчене звання професора.

Упродовж 2023 року науково-педагогічними працівниками факультету було опубліковано:

- **10 монографій** в межах України (з них 4 колективних та 6 одноосібних);
- **3 монографії** опубліковано за кордоном (колективні);
- **47** навчальних та навчально-методичних посібників;
- **13 статей** опубліковано у виданнях, які включені до міжнародних наукометричних баз даних **Scopus** та **Web of Science**;
- **59** статей опубліковано у закордонних виданнях;
- **132** статті у наукових виданнях України (категорія Б);
- **38** статей в інших виданнях України;
- **312** тез доповідей (з них **34** – у матеріалах міжнародних конференцій в межах України; **8** – у матеріалах міжнародних конференцій за кордоном; **265** – у матеріалах Всеукраїнських конференцій, **5** – у матеріалах регіональних конференцій).

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

Заплановано **Монографій** 5/ виконано 5;
Навчальних посібників заплановано 18 / виконано 20;
 статті у виданнях, які включені до міжнародних наукометричних баз даних **Scopus** та **Web of Science** заплановано 5 / виконано 4;
 Статті категорії Б заплановано 23 / виконано 45;
 Статті у закордонних виданнях заплановано 23 / виконано 22.

Кафедра психології

Заплановано **Монографій** 6 / виконано 5; (1 монографія 2022 року)
Навчальних посібників заплановано 18 / виконано 24;
 статті у виданнях, які включені до міжнародних наукометричних баз даних **Scopus** та **Web of Science** заплановано 11 / виконано 5;
 Статті категорії Б заплановано 29 / виконано 47;
 Статті у закордонних виданнях заплановано 29 / виконано 13.

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту

Заплановано **Монографій** 3 / виконано 3;
Навчальних посібників заплановано 4 / виконано 4;
 статті у виданнях, які включені до міжнародних наукометричних баз даних **Scopus** та **Web of Science** заплановано 3 / виконано 4;
 Статті категорії Б заплановано 17 / виконано 38;
 Статті у закордонних виданнях заплановано 17 / виконано 24.

На факультеті діє Рада молодих науковців, яка ініціює та організовує різні форми наукової діяльності. До складу ради входить **19** молодих учених, серед яких **2** доктори наук, **6** – докторів філософії, **4** – кандидати наук та **7** аспірантів.

У 2023 році молодими науковцями факультету було опубліковано:

- 4 монографії (з них 3 в межах України та 1 за кордоном);
- 7 навчальних та навчально-методичних посібників;
- 4 статі опубліковано у виданнях, які включені до міжнародних наукометричних баз даних **Scopus** та **Web of Science**;
- 12 статей опубліковано у зарубіжних виданнях;

- 32 статей у наукових виданнях України (категорія Б);
- 89 тез доповідей (з них 10 – у матеріалах міжнародних конференцій; 75 – у матеріалах Всеукраїнських конференцій, 4 – у матеріалах регіональних конференцій).

У 2023 р. підготовлено проєктні заявки для участі у конкурсі держбюджетних розробок Міністерства освіти і науки України:

- Тема проєкту «Соціально-психологічна реабілітація комбатантів з посттравматичним стресовим розладом методом каністерапії та членів їхніх сімей».
- Молодими вченими: тема проєкту «Гендерні аспекти реабілітації військовослужбовців».

Має факультет і значні здобутки, саме:

- Доктор педагогічних наук, професор **Кравченко Оксана Олексіївна** отримала почесну грамоту Черкаської обласної державної адміністрації.
- Доктор філософії **Моргай Л.А.** номінант щорічного конкурсу «**Молодий вчений року**» за результатами діяльності у 2022 році. Номінація «Педагогіка» – організатори (Міністерство освіти і науки України);
- Доктор філософії **Поліщук О.Р.** номінант щорічного конкурсу «**Молодий вчений року**» за результатами діяльності у 2022 році за участь у номінації: Монографія (від 11 до 3-х співавторів);
- дипломом лауреата третьої премії конкурсу «Краще видання 2023 року» у номінації «**Монографії**» нагороджено доцента кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи **Роєнко Світлану Олександрівну** за працю «Розвиток шкільної приватної освіти в Україні (XIX – початок XX століття)»;
- **Войтовська А. І.**, доктор філософії, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини у 2024 році стала лауреатом обласної премії для молодих науковців Черкащини.

У 2023 році на факультеті соціальної та психологічної освіти до науково-дослідної роботи були залучені студенти у 60 наукових гуртках та проблемних групах. Всього в науково-дослідній роботі взяли участь 451 студент. Тематика студентських наукових досліджень була представлена у контексті наукових тем кафедр та науково-дослідних робіт.

Залучення молоді до наукової діяльності є важливим завданням для розвитку науки та суспільства в цілому і зокрема на нашому факультеті. Інноваційні форми залучення молоді можуть стати ефективними інструментами для стимулювання їхнього інтересу до науки.

Важливим важилем такої діяльності є функціонування на факультеті Наукового товариства студентів та аспірантів (НТСА), яке користується в своїй діяльності рядом прийомів для підняття зацікавленості інтересу здобувачів вищої освіти до науки. Зокрема, члени Товариства є активними організаторами та учасниками різних заходів, так у продовж року була проведена II-а Всеукраїнська студентська науково-практична онлайн-конференція «**Проблеми та перспективи соціальної роботи та психології в умовах війни**» (2 березня 2023 року); III-тя Всеукраїнська студентська науково-практична онлайн-конференція «**Проблеми та перспективи соціальної роботи та психології в умовах війни**» (9 листопада 2023 року); 2 міждисциплінарних колоквиума: III міждисциплінарний колоквиум з нагоди «**Днів Європи в Україні та днів науки**» (16 травня 2023 року) та «**Цілі сталого розвитку в Україні**» (19 грудня 2023 р.).

У межах НТСА продовжується видання на факультеті збірника наукових праць магістрантів факультету соціальної та психологічної освіти.

Так, здобувачі вищої освіти є активними учасниками різноманітних конкурсів як міжнародних так і всеукраїнських, регіональних, зокрема, Студентка 4 курсу **Анна Лисенко** є призеркою у міжнародному конкурсі есе «Magna Charta Observatory» на тему «Як студенти можуть посилити вплив на те, щоб їхні університети могли робити ефективніший внесок у суспільство?» (керівник: проф. О.О. Кравченко).

Здобувачка Титоренко Тетяна Олександрівна посіла I місце у Всеукраїнському конкурсі творчих робіт серед молоді, номінація «Рівні права і можливості жінок і чоловіків» (25 жовтня 2023 р.).(наук. керів. Поліщук О.Р.).

Здобувачка Phd **Гасанова Лейла** здобула II місце у Всеукраїнському конкурсі творчих робіт серед молоді у номінації «Реформування освіти в умовах воєнного стану». Тема конкурсної роботи: «Формування соціально-емоційних навичок учнівської молоді» (Національне агентство України з питань державної служби, 2023), (керівник: проф. О.О. Кравченко).

Магістрантка 161 групи **Ткаченко Леся** здобула II місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт «Особистість – суспільство – війна: суспільно-політичні, психологічні, соціокультурні аспекти» (керівник: доц. С.О. Роєнко).

Студентки **Татарова Анастасія та Татарова Анна** отримали (Диплом III ступеня) за участь у II-му етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт «Особистість – суспільство – війна: суспільно-політичні, психологічні, соціокультурні аспекти» (Секція 1. Психологічні студії). (наук. кер. Діхтяренко С.Ю.).

Здобувачка Phd **Варивода Юлія** отримала диплом I ступеня в конкурсі проєктів від Уманської міської ради 15 листопада 2023 року. Тема проєкту «Музейна спадщина міста Умань» (науковий керівник – проф. О. Кравченко).

Студенти 4 курсу **Ткачук Тетяна, Ткачук Юлія та Шуляк Тетяна** взяли участь у II-му Всеукраїнському конкурсі наукових робіт здобувачів вищої освіти та молодих вчених «Бізнес і права людини в Україні: проблеми та рішення під час війни та повоєнного відновлення» з нагоди 25-річчя заснування інституції Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Були представлено роботи на тему: «Забезпечення прав і свобод людей та громадян, які проживають на тимчасово окупованих територіях в умовах війни», «Захист прав цивільного населення в умовах війни», «Захист правових інтересів на працю та бізнес в умовах війни» (керівник: доц. О.О. Матрос).

У 2024 році студентку факультету **Лисенко Анну** нагородили дипломом у номінації «**Кращий студент-науковець** Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини» у рамках Фестивалю науки.

У звітному році надано 5 наукових послуг:

- Наукова послуга з організації та проведення Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «**Просоціальна особистість у гендерному вимірі: теоретико-методологічні та прикладні аспекти**»;
- Наукова послуга з організації та проведення Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції з міжнародною участю «**Гуманна педагогіка у контексті євроінтеграції: ідеї Януша Корчака про абсолютну самоцінність дитини**».

- Наукова послуга з організації та проведення Всеукраїнських психологічних читань **«Удосконалення професійної майстерності майбутніх психологів»**.
 - Наукова послуга з організації та проведення Всеукраїнської науково-практичної конференції **«Педагогічне краєзнавство крізь призму історико-культурних явищ та процесів в Україні»**.
 - Наукова послуга з організації та проведення Всеукраїнської наукової Інтернет-конференції **«Актуальні питання психології: теорія, методика, практика»**
- Загальна сума надходжень (отриманих коштів) – 34 тисяч гривень.**

Заходи на факультеті

У 2024 році 24-25 квітня факультетом відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 1472 від 4.12. 2023 року було організовано та проведено II етап **Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із соціальної та економічної інклюзії у 2023–2024 н.р.**, який проходив на базі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

На факультеті упродовж 2023-2024 року було проведено ряд заходів різного рівня, зокрем: 11 заходів **Всеукраїнського** рівня, 4 **регіонального** та 9 заходів в межах факультету.

Зокрема, науково-педагогічними працівниками кафедри педагогіки та освітнього менеджменту організовано та проведено:

- Всеукраїнську науково-практичну конференцію **«Гуманна педагогіка у контексті євроінтеграції: ідеї Януша Корчака про абсолютну самоцінність дитини»** (19 травня 2023 року);
- XIV Всеукраїнську науково-практичну онлайн конференцію **«Актуальні проблеми підготовки сучасного педагога: теорія, історія, практика»** (23 листопада 2023 року).

Також, **кафедрою соціальної педагогіки та соціальної роботи** було організовано і проведено:

- VI Всеукраїнську науково-практичну конференцію з міжнародною участю **«Просоціальна особистість у гендерному вимірі: теоретико-методологічні та прикладні аспекти»** (31 травня 2023 рік);
- VII Всеукраїнську науково-практичну конференцію з міжнародною участю **«Просоціальна особистість у гендерному вимірі: теоретико-методологічні та прикладні аспекти»** (31 травня 2024 рік);
- відбулася **Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні проблеми підготовки фахівців соціальної сфери»** (21 квітня 2023 р.);
- **Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Актуальні проблеми соціальної педагогіки та соціальної роботи»** (12 жовтня 2023 р.);
- Всеукраїнську науково-практичну конференцію **«Педагогічне краєзнавство крізь призму історико-культурних явищ та процесів в Україні»** (21 листопада 2023 року);

Кафедрою психології організовано та проведено:

- Всеукраїнську науково-практичну конференцію **«Сучасні тренінгові технології для розвитку особистості: еко-тренінг»** (25 квітня 2023 року);

- VI Всеукраїнські психологічні читання **«УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ»** (21 квітня 2023 року);
- II Всеукраїнський фестиваль інноваційної психології з міжнародною участю (20 квітня 2023 року);
- XII-та Всеукраїнську наукову Інтернет-конференцію **«Актуальні питання психології: теорія, методика, практика»** (11-12 жовтня 2023 р.);
- III Всеукраїнську науково-практичну інтернет конференцію **«Теорія та практика психокорекції особистості»** (26 жовтня 2023 року);

Регіональні науково-практичні семінари

- Регіональний науково-практичний онлайн семінар **«Академічна доброчесність як цінність наукової діяльності»** (20 травня 2023 р.);
- Регіональний науково-практичний семінар **«Перспективи ефективної роботи соціальних працівників з молоддю»** (22 лютого 2023 року);
- Регіональний науково-практичний семінар **«Сучасна наука: проблеми, здобутки, перспективи»** (14 листопада 2023 року);
- Регіональний науково-практичний семінар **«Впровадження ідей В. О. Сухомлинського у педагогічну теорію і практику: педагог у контексті викликів сучасності»** (28 вересня 2023 року).
- **Та ряд інших заходів.**

На факультеті упродовж звітнього року видавалося 2 періодичні видання, зокрема:

1. **«Психологічний журнал»** (Свідоцтво КВ № 23377-13217Р від 24.05.2018 р), головний редактор – професор Сафін О. Д). У 2024 році рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України включено до Переліку наукових фахових видань України (категорія Б).
2. **«Соціальна робота і соціальна освіта»** (Свідоцтво КВ № 23260-13100Р від 04.04.2018 р.), головний редактор – професор Коляда Н. М.), який рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України (наказ №1471 від 26.11.2020 р.) включено до Переліку наукових фахових видань України (категорія Б).

За звітний період викладачами факультету подано 6 заявок на отримання свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір.